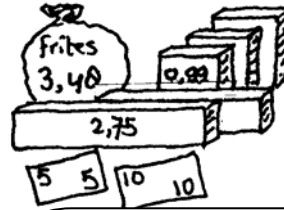
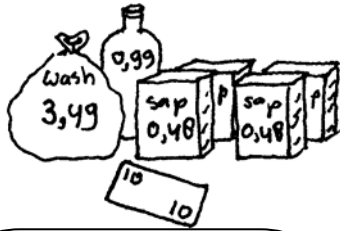

BLAD 31: LENGTE, INHOUD, GEWICHT

1. Hoeveel euro moet je ongeveer terug krijgen?

Laat op het kladblaadje zien hoe je het uitrekent.

Kladblaadje

Kladblaadje

Kladblaadje

2. Alle maten op een rij

Bouw samen met je juf of meester het maatstelsel op. Noteer in de wolven een 'natuurlijke maat' waar je aan kunt denken bij de 'officiële maat'.

lengte: m — dm — cm — mm
 inhoud: l — — —
 gewicht: m² — — —

kilo:
 deci:
 centi:
 milli:

3. Even rekenen

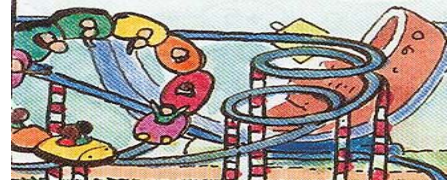
Hoeveel moet je erbij doen om een rond bedrag te krijgen?

- €7,95 + = €10,- €17,50 + = €20,- €37,50 + = €50,-
- €4,65 + = €10,- €14,95 + = €20,- €24,85 + = €50,-
- €1,45 + = €10,- € 8,50 + = €20,- €16,95 + = €50,-
- €0,75 + = €10,- € 4,95 + = €20,- €8,35 + = €50,-

4. Procenten

Hoe groot is het aantal bezoekers dit jaar?

a. Zwembad 'De Dolfijn'
Vorige jaar: 45.000 bezoekers
Dit jaar: 15% meer.
Nieuwe aantal:
.....

Kladblaadje

b. Theater 'De Zoeker'
Vorige jaar: 75.000 bezoekers
Dit jaar: 30% minder.
Nieuwe aantal:
.....

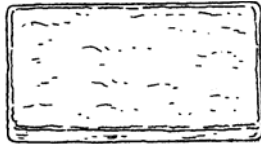
Kladblaadje

c. Pretpark 'Superfun'
Vorige jaar: 120.000 bezoekers
Dit jaar: 45% meer
Nieuwe aantal:
.....

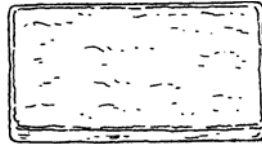
Kladblaadje

5. Breuken

a. Snijd af: $\frac{1}{4}$ koek

$\frac{1}{6}$ koek

$\frac{1}{10}$ koek

b. Schrijf op twee manieren op hoeveel er nog over is: de lange manier en de korte manier

.....
.....

.....
.....

.....
.....

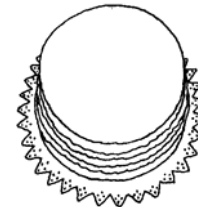
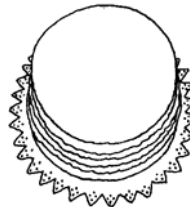
c. Nu zie je hoe de breukentaal in elkaar zit. Bijvoorbeeld:

Snijd nu zelf af:

$\frac{3}{4}$ taart

$\frac{3}{8}$ taart

Afgesneden: $\frac{1}{3}$ taart
Over: 2 st. van $\frac{1}{3}$ taart
oftewel: $\frac{2}{3}$ taart

Over:

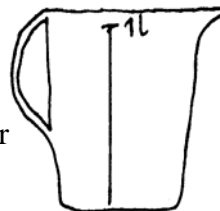
Over:

d. Giet in de maatbeker:

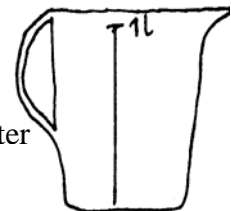
$\frac{2}{3}$ liter

$\frac{3}{4}$ liter

$\frac{9}{10}$ liter

6. Even rekenen

1000 - 645 =
1000 - 185 =
2000 - 1350 =
2000 - 850 =
2500 - 1950 =

4 x 150 =
8 x 150 =
4 x 750 =
8 x 750 =
12 x 750 =

de helft van €650,- is
de helft van €350,- is
de helft van €950,- is
een kwart van €600,- is
een kwart van €1200,- is

BLAD 32: BREUKEN IN DE KEUKEN

1. Sms-jes versturen: hoeveel moet je betalen?

Reken zelf, of gebruik je machine.

a. Prijs per sms-je: €0,08

8 sms-jes:

10 sms-jes:

40 sms-jes:

45 sms-jes:

85 sms-jes:

b. Prijs per sms-je: €0,13

5 sms-jes:

10 sms-jes:

15 sms-jes:

40 sms-jes:

75 sms-jes:

c. Murat moest voor een 'bundel' van 250 sms-jes €12,- betalen. Hoeveel is dat per sms-je? (rond af op hele centen)

.....

2. Breuken in de keuken

a. Hiernaast zie je een recept voor groentesoep. Kleur in de tekening hieronder wat je van alle ingrediënten nodig hebt.

Recept voor groentesoep uit grootmoeders tijd

1 1/4 liter water

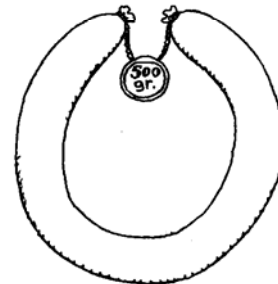
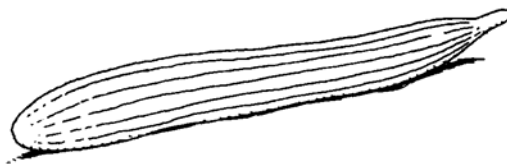
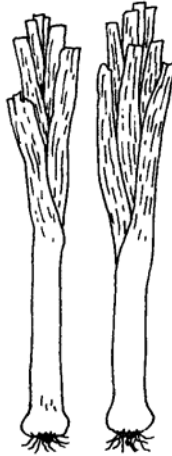
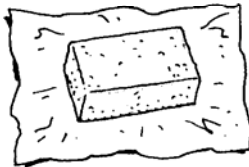
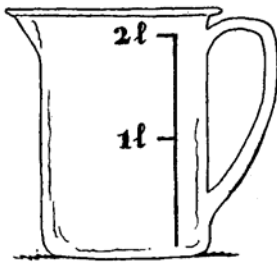
3/4 komkommer

1 2/3 prei

2/3 wortel

2 1/2 bouillonblokjes

3/5 van een worst van 500 g

b. Op een echte maatbeker staat de maat meestal in milliliters aangegeven. Hoeveel milliliter water is er voor het recept nodig?

3. Kommagetallen

a. Welk getal ligt op de maatlijn midden tussen 0,7 en 0,8?
.....

En welk getal midden tussen 0,9 en 1?
.....

b. Sommen met kale getallen

$$0,5 + 0,35 = \dots\dots\dots$$

$$1,45 + 0,7 = \dots\dots\dots$$

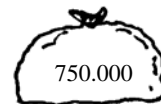
$$1,95 + 1,95 = \dots\dots\dots$$

$$2 - 0,75 = \dots\dots\dots$$

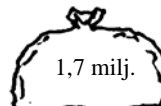
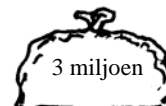
$$1,5 - 0,35 = \dots\dots\dots$$

$$3,05 - 1,2 = \dots\dots\dots$$

c. Hoeveel euro scheelt het?

.....

.....

4. Gewone en digitale tijd

a. Hoe lang duurt het programma?

Lingo: min.
 Ingang Oost: min
 Journaal: min
 Radar: min.
 Memories min.

19.05 Lingo (TROS) Ⓞ - 167673
 Woordspel waarin spelers zesletterwoorden moeten raden. Presentatie: Lucille Werner.

19.25 Ingang Oost (EO) Ⓞ
 Medisch programma. Afl: Eindhoven/Veldhoven. Ⓞ - 431050

20.00 NOS-Journaal (NOS) Ⓞ - 9499

20.30 Radar (TROS) Ⓞ
 Consumentenprogramma met tests en oproepen van kijkers. Presentatie: Antoinette Hertsenbergh. - 31654

21.05 Memories Tour d'Amour (KRO) Ⓞ
 6-delige serie waarin Anita Witzler met drie gasten in het buitenland op zoek gaat naar hun vakantieliefde van toen. Afl 5. - 6718708

22.05 Spangen (TROS) Ⓞ - 8702876
 Nederlandse politierserie. Zesde en laatste reeks. Afl 1: Opruimen. Bureau Spangen on-

b. Welke tijden horen bij elkaar?

het is net 4 uur geweest

het is bijna 6 uur

het is even over half 8

het is precies kwart voor 7

06:45

17:58

07:32

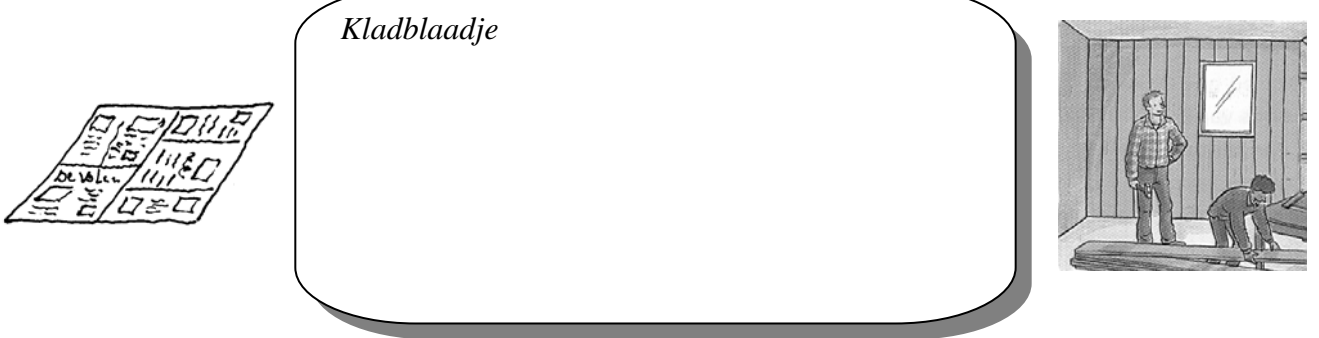
16:03

5. Oppervlakte

a. Bekijk samen met juf of meester de advertentie hiernaast. Neem dan je vierkante meter van krantenpapier en je duimstok en zoek uit hoe lang en hoe breed een kamer van 24 m² kan zijn. Bedenk verschillende mogelijkheden en maak hiervan een schetsje op het kladblaadje hieronder.

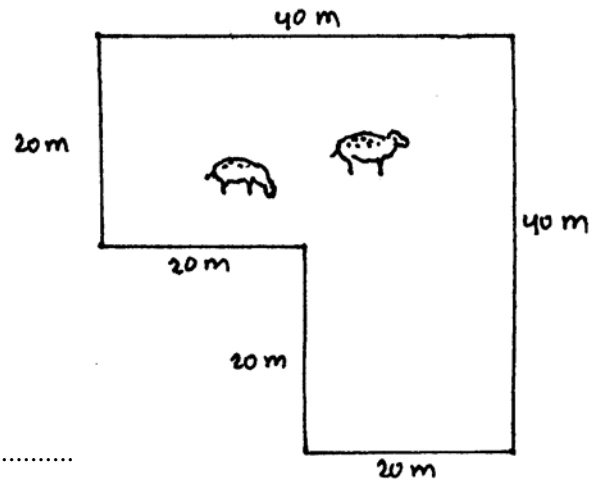
Te huur: mooie kamer in de binnenstad, met keuken en douche / WC.
 Oppervlakte: 24 m².
 Ideaal voor studenten.

Kladblaadje

b. Het stuk land hiernaast staat te koop. Hoeveel moet het kosten als de prijs per m² €85,- is? (Reken zelf, of gebruik je machine)

Kladblaadje

c. Hoe groot is de omtrek van het land?

6. Even denken en rekenen

a. Twee rijtjes kale sommen

6 x 35 =	120 : 6 =
12 x 35 =	150 : 6 =
20 x 35 =	240 : 6 =
40 x 35 =	1200 : 6 =
60 x 35 =	3000 : 6 =

b. Een puzzelopgave

Een zak vol met dropjes...
 Als je deze dropjes met z'n vijven deelt, houd je er geen een over. En als je ze met z'n zessen deelt, houd je er 1 over.
 Ra, ra, hoeveel dropjes zitten er in die zak?

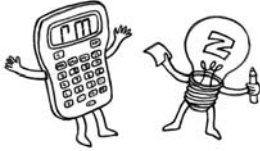
.....

BLAD 33: PROCENTEN EN DE REKENMACHINE

1. Zelf of op de rekenmachine?

Reken de opgaven hieronder uit. Je mag de rekenmachine gebruiken, maar je mag het ook zelf uitrekenen! Schrijf steeds op of je het zelf hebt uitgerekend (Z), of op de machine (RM).

$25 \times 25 = \dots\dots\dots$		$2000 - 50 = \dots\dots\dots$
$3,5 + 2,75 = \dots\dots\dots$		de helft van 1,5 is $\dots\dots\dots$
$1000 : 25 = \dots\dots\dots$		$\text{€}17,95 + \dots = \text{€}50,- \dots\dots\dots$
9 van de 10 is .. % $\dots\dots\dots$		15% van $\text{€}64,-$ is $\dots\dots\dots$
de helft van $\text{€}370,-$ is $\dots\dots\dots$		$\text{€}4,95 + \text{€}4,95 + \text{€}4,95 + \text{€}4,95 = \dots\dots\dots$

2. Jonge onderzoekers: procenten en de rekenmachine

Werk met z'n tweeën.

a. Probeer het probleem hieronder op te lossen. Gebruik je rekenmachine en schrijf je oplossing zo duidelijk mogelijk in het vak hiernaast.

Cindy heeft $\text{€}785,-$ op haar Internet-spaarrekening. Nu wil zij haar rekenmachine gebruiken om uit te

rekenen hoeveel rente ze na 1 jaar krijgt. Probeer een oplossing voor Cindy te bedenken!
(Tip: je hoeft natuurlijk niet alles op de machine te doen...)

Sparen via Internet!

Bij de **Bravo-bank** krijg je nu

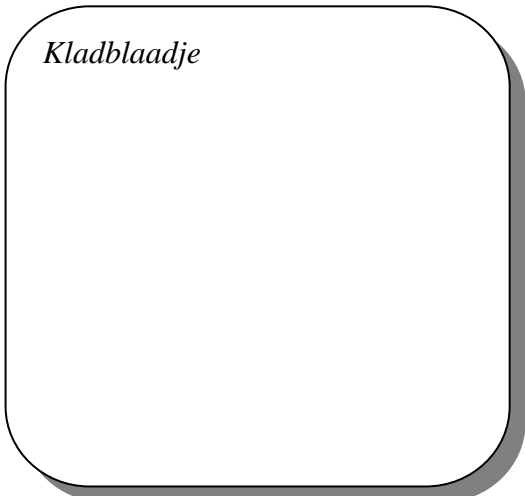

4,6% rente

op een Internetspaarrekening.

BRAVO-BANK

b. Beschrijf je oplossing nu zo mooi mogelijk op een vel A3-papier. Maak een schetsje van de zijwand en gebruik kleurstiften om alles zo duidelijk mogelijk te tekenen en noteren.

c. Hang de vellen A3-papier voor het bord en presenteer de oplossingen aan elkaar. Welke oplossing is het duidelijkste?

d. Als het gelukt is, reken dan deze opgaven ook met hulp van de machine uit.

4,6% van $\text{€}495,-$ is $\dots\dots\dots$	3,9% van $\text{€}735,-$ is $\dots\dots\dots$
4,6% van $\text{€}998,-$ is $\dots\dots\dots$	3,9% van $\text{€}1248,-$ is $\dots\dots\dots$

3. Handig schattten

Reken uit hoeveel het bij elkaar ongeveer is en kleur het goede vakje.

<p>a.</p> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}7,98$</td><td rowspan="6" style="text-align: center; vertical-align: middle;">$< \text{€}5$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,98$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,98$</td><td style="text-align: center;">5-10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,98$</td><td style="text-align: center;">10-15</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,47$</td><td style="text-align: center;">$> \text{€}15$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,47$</td></tr> </table>	$\text{€}7,98$	$< \text{€}5$	$\text{€}0,98$	$\text{€}0,98$	5-10	$\text{€}0,98$	10-15	$\text{€}0,47$	$> \text{€}15$	$\text{€}0,47$	<p>b.</p> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}1,98$</td><td rowspan="6" style="text-align: center; vertical-align: middle;">$< \text{€}5$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}1,98$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}1,98$</td><td style="text-align: center;">5-10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}9,48$</td><td style="text-align: center;">10-15</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}1,47$</td><td style="text-align: center;">$> \text{€}15$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}1,47$</td></tr> </table>	$\text{€}1,98$	$< \text{€}5$	$\text{€}1,98$	$\text{€}1,98$	5-10	$\text{€}9,48$	10-15	$\text{€}1,47$	$> \text{€}15$	$\text{€}1,47$	<p>c.</p> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}2,35$</td><td rowspan="6" style="text-align: center; vertical-align: middle;">$< \text{€}5$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}2,35$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}2,35$</td><td style="text-align: center;">5-10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,49$</td><td style="text-align: center;">10-15</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,49$</td><td style="text-align: center;">$> \text{€}15$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,49$</td></tr> </table>	$\text{€}2,35$	$< \text{€}5$	$\text{€}2,35$	$\text{€}2,35$	5-10	$\text{€}0,49$	10-15	$\text{€}0,49$	$> \text{€}15$	$\text{€}0,49$	<p>d.</p> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,75$</td><td rowspan="6" style="text-align: center; vertical-align: middle;">$< \text{€}5$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,75$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,75$</td><td style="text-align: center;">5-10</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,75$</td><td style="text-align: center;">10-15</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,89$</td><td style="text-align: center;">$> \text{€}15$</td></tr> <tr><td style="padding: 2px;">$\text{€}0,89$</td></tr> </table>	$\text{€}0,75$	$< \text{€}5$	$\text{€}0,75$	$\text{€}0,75$	5-10	$\text{€}0,75$	10-15	$\text{€}0,89$	$> \text{€}15$	$\text{€}0,89$
$\text{€}7,98$	$< \text{€}5$																																										
$\text{€}0,98$																																											
$\text{€}0,98$			5-10																																								
$\text{€}0,98$			10-15																																								
$\text{€}0,47$			$> \text{€}15$																																								
$\text{€}0,47$																																											
$\text{€}1,98$	$< \text{€}5$																																										
$\text{€}1,98$																																											
$\text{€}1,98$		5-10																																									
$\text{€}9,48$		10-15																																									
$\text{€}1,47$		$> \text{€}15$																																									
$\text{€}1,47$																																											
$\text{€}2,35$	$< \text{€}5$																																										
$\text{€}2,35$																																											
$\text{€}2,35$		5-10																																									
$\text{€}0,49$		10-15																																									
$\text{€}0,49$		$> \text{€}15$																																									
$\text{€}0,49$																																											
$\text{€}0,75$	$< \text{€}5$																																										
$\text{€}0,75$																																											
$\text{€}0,75$		5-10																																									
$\text{€}0,75$		10-15																																									
$\text{€}0,89$		$> \text{€}15$																																									
$\text{€}0,89$																																											

4. Hoeveel betaal je voor ... kopieën?

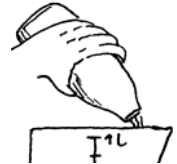
Reken zelf, of gebruik je machine. Schrijf RM achter de opgaven die je op de machine hebt uitgerekend.

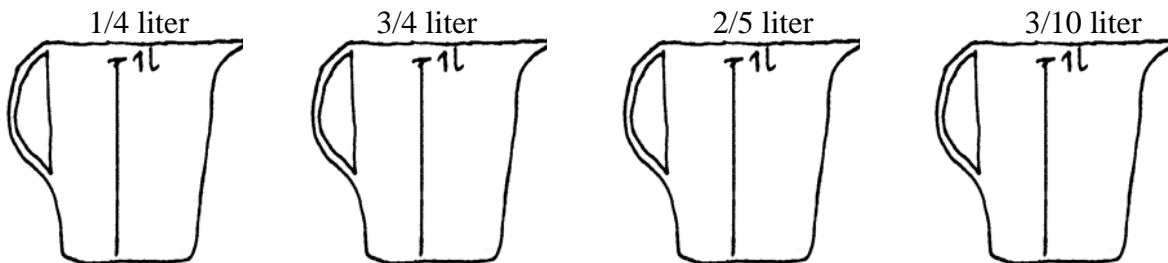
6 kopieën van €0,12	5 kopieën van €0,15	Dounia heeft 150 kopieën laten maken en moest daarvoor €27,- betalen. Hoeveel is dat per kopie?
.....
8 kopieën van €0,12	8 kopieën van €0,15	
10 kopieën van €0,12	20 kopieën van €0,15	
25 kopieën van €0,12	45 kopieën van €0,15	
75 kopieën van €0,12	120 kopieën van €0,15	

5. Breuken

a. Voer samen met je juf of meester het experiment uit met de maatbeker waarbij deze gevuld wordt met: 1/3 liter, 2/3 liter, 1/4 liter, 3/4 liter en 9/10 liter.

b. Teken in de maatbekers:

c. Wat is meer? Leg uit waarom!

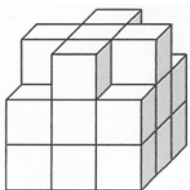
- 1/3 liter of 1/4 liter?, want
- 1/5 liter of 1/10 liter?, want
- 1/2 liter of 3/5 liter?, want
- 3/4 liter of 9/10 liter?, want

d. Hoeveel moet erbij voor 1 liter?

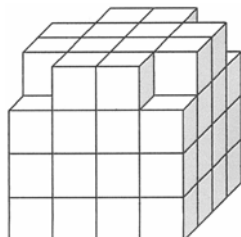
- 1/3 liter + = 1 liter
- 1/5 liter + = 1 liter
- 3/5 liter + = 1 liter
- 3/10 liter + = 1 liter

6. Blokkenbouwsels

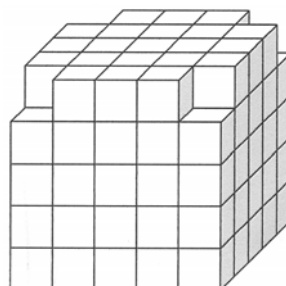
a. Bepaal van elk bouwsel hoeveel blokken het zijn.

Kladblaadje

Kladblaadje

Kladblaadje

b. Extra
Uit hoeveel blokken zou een bouwsel van die vorm maar met 10 verdiepingen?

Kladblaadje

7. Extra: tel alles handig bij elkaar op

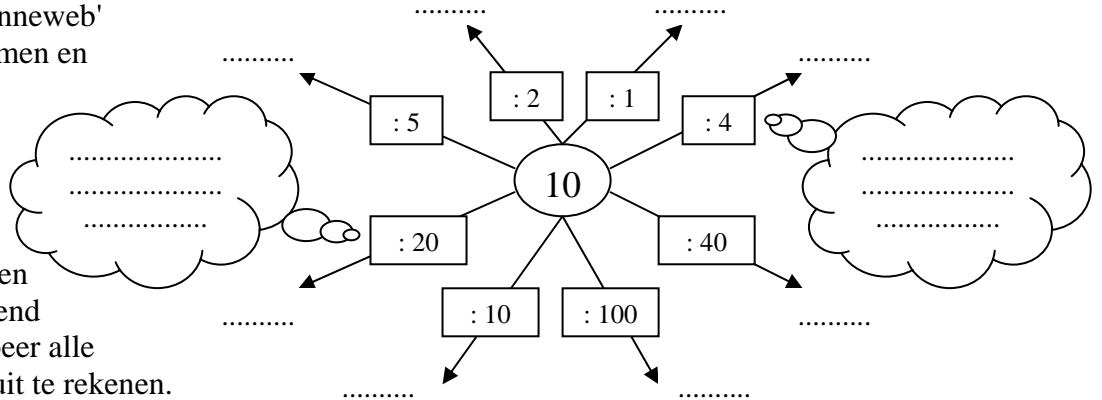
$$\begin{aligned} &€2,- + €2,25 + €2,50 + €2,75 + €3,- + €3,25 + €3,50 + €3,75 + \\ &€4,- + €4,25 + €4,50 + €4,75 + €5,- + €5,25 + €5,50 + €5,75 + \\ &€6,- + €6,25 + €6,50 + €6,75 + €7,- + €7,25 + €7,50 + €7,75 + \\ &€8,- + €8,25 + €8,50 + €8,75 + €9,- + €9,25 + €9,50 + €9,75 = \end{aligned}$$

BLAD 34: SPINNEWEBBEN EN VUURTORENS

1. Spinneweb

Hiernaast een 'spinneweb' met acht deelsommen en twee 'wolken'.

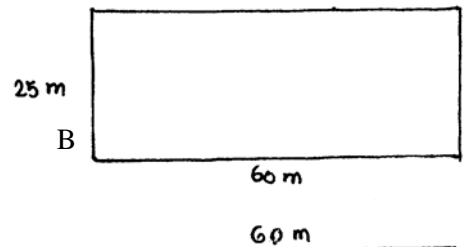
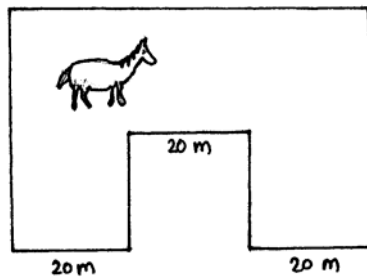
- Reken de sommen uit die je zo al weet.
- Bedenk bij de twee aangegeven sommen een passend verhaaltje en probeer alle overige sommen uit te rekenen.

2. Oppervlakte

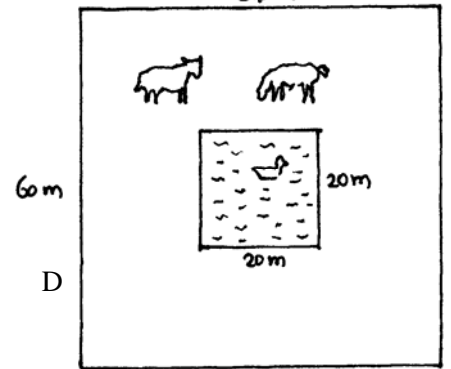
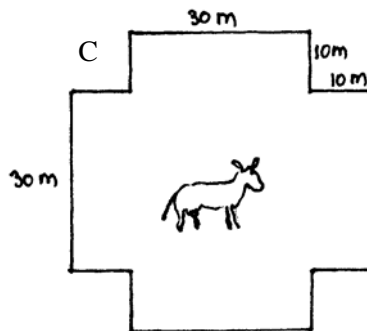
a. Reken de oppervlakte van de vier landjes hiernaast uit.

- Landje A:
 Landje B:
 Landje C:
 Landje D:

b. Bereken van de landjes B en C ook de omtrek.

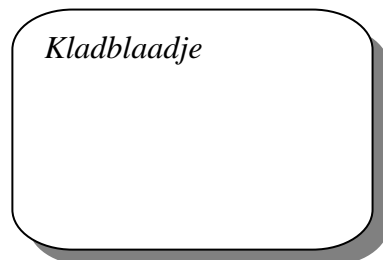
- Landje B:
 Landje C:

3. Procenten

a. Reken zelf uit, of gebruik je machine.

- 20% van €250,- is
 30% van €360,- is
 15% van €480,- is
 45% van €650,- is
 95% van €720,- is

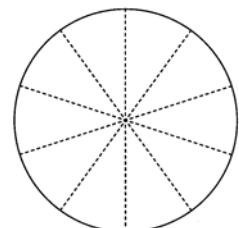
- 4% van €150,- is
 7% van €240,- is
 1,5% van €420,- is
 2,4% van €630,- is
 4,8% van €725,- is

b. Hoeveel procent is het?

Op de Zonneschool zitten 500 kinderen.

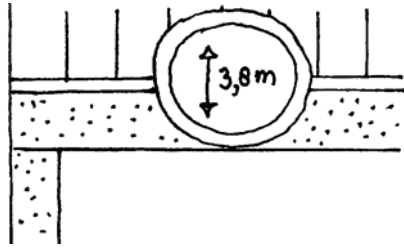
- 50 van de 500 kinderen gaan naar Turkije met vakantie %
 75 van de 500 kinderen gaan naar Marokko met vakantie %
 100 van de 500 kinderen gaan naar Frankrijk met vakantie %
 125 van de 500 kinderen gaan naar Italië met vakantie %
 de rest blijft thuis %

c. Zet de percentages in de cirkel.

4. Kommagetallen

a. Het viaduct is 3,8 m hoog. De truck van Abdul is 3,65 m hoog. Kan de truck onder het viaduct door?

....., want

b. Waar horen 3,8 m en 3,65 m thuis op de maatlijn?

Zet deze maten ook op de goede plaats: 3,95 m; 4,05 m; 4,2 m

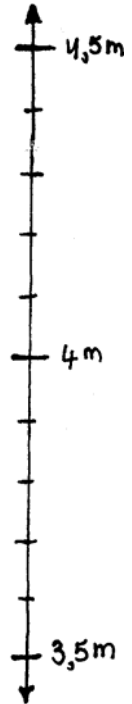
c. Hoeveel moet je er bijdoen om 5 meter hoog te komen?

$$2,5 \text{ m} + \dots = 5 \text{ m}$$

$$2,75 \text{ m} + \dots = 5 \text{ m}$$

$$3,2 \text{ m} + \dots = 5 \text{ m}$$

$$3,65 \text{ m} + \dots = 5 \text{ m}$$

d. Sommen met kale getallen

$$3,5 + 0,75 = \dots \quad 3,5 - 0,25 = \dots$$

$$3,4 + 0,85 = \dots \quad 4 - 0,75 = \dots$$

$$4,2 + 0,9 = \dots \quad 5 - 0,95 = \dots$$

$$2,75 + 2,75 = \dots \quad 5,2 - 0,95 = \dots$$

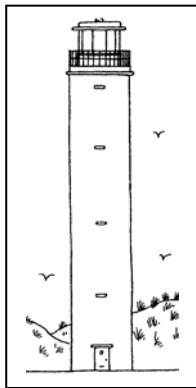
$$3,65 + 1,4 = \dots \quad 6,15 - 0,5 = \dots$$

Kladblaadje

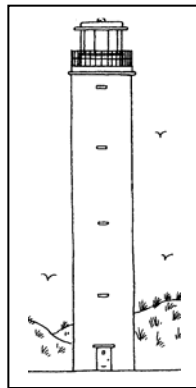
5. Breuken

a. De vuurtoren moet opnieuw geschilderd worden. Kun jij helpen?

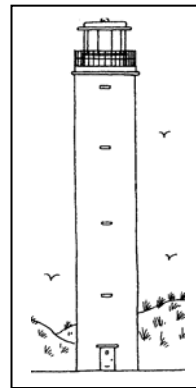
Schilder 1/4 deel

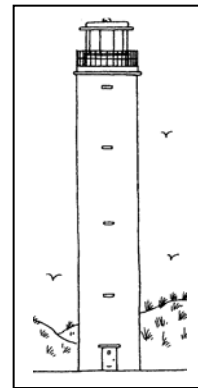
Schilder 3/4 deel

Schilder 5/6 deel

Schilder 9/10 deel

b. In het echt is de vuurtoren 80 meter hoog. Hoeveel meter is er al geschilderd?

Kladblaadje

Kladblaadje

Kladblaadje

Kladblaadje

6. Even denken en rekenen

Bedenk bij de eerste som van beide rijtjes een rekenverhaaltje. Reken daarna alle sommen uit.

$$150 - 15 - 15 - 15 = \dots$$

$$250 - 25 - 25 - 25 = \dots$$

$$350 - 35 - 35 - 35 = \dots$$

$$450 - 45 - 45 - 45 = \dots$$

$$1000 - 125 - 125 - 125 = \dots$$

$$6 \times 5 \times 8 = \dots$$

$$7 \times 4 \times 5 = \dots$$

$$10 \times 3 \times 8 = \dots$$

$$4 \times 7 \times 15 = \dots$$

$$14 \times 5 \times 9 = \dots$$

BLAD 35:

1. Hoeveel euro moet je ongeveer terug krijgen?

Laat op het kladblaadje zien hoe je het uitrekent.

Kladblaadje

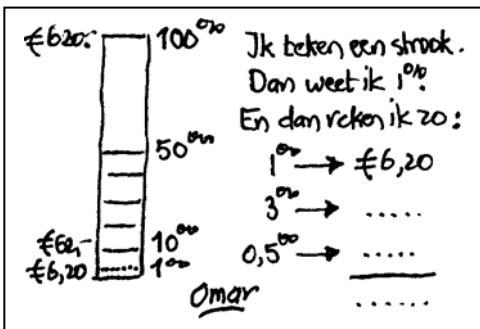
Kladblaadje

Kladblaadje

2. Procenten

a. Omar en Mira rekenen de som '3,5% van €620,- is ...' uit. Op hun kladblaadje schrijven ze hoe ze dat doen:

Welke manier snap jij het beste?
Gebruik die om de opgave zelf uit te rekenen.

Kladblaadje

b. Reken nu ook deze opgaven uit. Reken zelf, gebruik je machine, of doe allebei!

- 40% van €150,- is
- 20% van €350,- is
- 15% van €210,- is
- 75% van €480,- is
- 85% van €520,- is

Kladblaadje

- 7% van €250,- is
- 9% van €320,- is
- 1,5% van €650,- is
- 2,8% van €790,- is
- 5,7% van €825,- is

3. Even rekenen

a. Drie rijtjes

1000 - 750 =	4 x 125 =
1000 - 495 =	8 x 125 =
2000 - 1250 =	12 x 125 =
2000 - 750 =	6 x 75 =
5000 - 3750 =	12 x 75 =

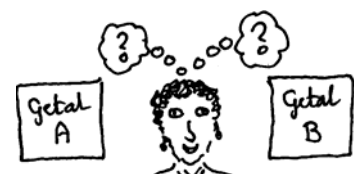
- de helft van €450,- is
- de helft van €750,- is
- de helft van €980,- is
- een kwart van €200,- is
- een kwart van €800,- is

b. Een raadselsom:

Als je deze twee getallen vermenigvuldigt, krijg je 100.

Als je ze bij elkaar optelt, krijg je 25.

Ra, ra, welke getallen zijn dat?

4. Oppervlakte

Lees het artikeltje hieronder.

Nieuw speelveld

(van onze verslaggever)

Gisteren heeft de gemeenteraad besloten om bij het Stadspark een nieuw speelveld voor de jeugd aan te leggen. Het veld wordt 600 m² groot.

a. Hoe lang en hoe breed zou het veld kunnen worden?
Bedenk verschillende mogelijkheden en maak van elk een schetsje.

b. Bepaal van elk veld ook de omtrek.

Veld A:

Veld B:

Veld C:

